

SENMANARI HUMORISTICH Y SATIRICH DE BONA MENA
DONARÀ LLISSONS CADA DISSAPTE

Se'trobará en tots los kioscos y demés llochs de venta de periódichs

Número solt: 5 céntims; número atrassat: 10 céntims

SUSCRIPCIÓ

En Barcelona: semestre, 2 pesetas
» » un any, 3 »

En provincias: semestre, 2'50 pesetas
» » un any, 4'00 »

Extranger: semestre, 3 pesetas

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.ª — La correspondencia al Administrador.

¡Ay burro! Si no t' aturas
y no dons' un pas atrás,
anirà tot al patarri
y caureu tots daltabaix.

Contra aquest bon guardarrodas
has de estrellá
passatgers, gos..... y carruatge
si t' vols salvá.

Avuy que per desgracia 'ns trobém ficats en dos guerras separatistas que fills ingrats han encés contra d'Espanya, sígam permés recordar l'història de la bandera espanyola y 'l origen dels seus colors.

Allá per l'any de *gracia* del 873 regnava en Barcelona, com primer conde soberà Wifredo *el Velloso*, feudatari de Carlos *el Calvo* rey de Fransa y Aquitània. La seva bandera era, donchs, la del seu senyor. De suposar es que al conde no l'hi *faría gracia* tal homenatge, no sols per estar així en directa oposició ab lo caràcter espanyol, sino també porque tal volta pensava que valia més *ser cap de arengada que cúa de peix*.

Mes, siga de aixó lo que 's vulga, lo cert es que 'l seu somni daurat era sacudir-se el jou que l'avassallava; pero, noble y lleal jamay volgué revelar-se contra 'l seu Emperador. Lo que sí esperava, era 'l moment oportú que legalment l'hi permetés conquistar la seva independència.

En *jaque* continuo Carlos *el Calvo* ab los normands, va arribar un día en que la batalla va empenyarse de tal modo que 'l rey haguera sigut copat pels seus enemics á no apareixer en lo camp de batalla un nou campeó que ab grans reforsos va caurer sobre 'ls normands, y á pesar de las feridas que va rebre en la lluyta va dispersarlos totalment. Varen traslladarlo á la tenda real y al quitarli la visera regoneixeren al rey Wifredo que voluntariament havia acudit á salvarlo d'una segura derrota.

—Si mors, Wifredo,—va dirli lo rey,—Barcelona serà sempre 'l meu primer estat; si vius, lliure queda 'l teu poble del feudo que ve tributantme y 't rombro 'l seu rey y soberà.

—Per si visch,—va contestar Wifredo,—senyaleu, senyor, als meus pobles las armas que d'aquí en avant han de usar en los seus escuts.

Llavors lo rey, mullant la seva mà ab la sang que surtia de las feridas de Wifredo y passantla per l'escut d'or que en sa corassa brillava, estampá en éll quatre toscas ratllas rojas ab los quatre dits, esclamant al propi temps:

—Ab ta sang has salvat ma corona; honra, donchs, ab ta sang als teus Estats.

Desde aquell día memorable, un escut d'or ab quatre barras de sang fou lo distintiu dels condes de Barcelona, y més tart dels reys de Aragó, per incorporació d'aquest regne ab Catalunya, per cesió que dels seus estats feu en 1137 Don Ramiro *el Monge* á favor de Don Ramón Berenguer, quedant desde aquesta época refundidas las dos coronas en un sol estat; y quan més endavant dos prínceps de grata memoria y bons recors per Espanya; quan Don Fernando y Donya Isabel s'unían al peu del altar, en las condicions estipuladas en 1474 pera la unió de Castilla y Aragó, va acordarse que 'ls colors de las barras de Aragó fossin empleats en lo succésu pera la bandera nacional.

Y aquí teniu lo per qué es roija y groga ó d'or nostra bandera.

Onze sigles ha que llensa al ayre las sevas graciosas ondulacions, sens que 'ls seus colors haigin perdut en lo més mínim lo seu brill y 'l seu esplendor, ni 'l perderán encara que fills espúreos é ingrats de aquesta noble nació intentin substituir los seus colors y escuts per la estrella, lo triángul y demés *chirimbolos* de la masonería.

Q. C.

Per la traducció, SAID.

VIATGE TRIUMFAL (?)

A primers del mes passat, las meas ocupacions van portarme á Valencia, y pochos días després á La Encina. La sort, y dich sort porque sempre ho es trobar motius de distracció en un viatge llarch y pesat, va proporcionarme lo pòguer viatjar en lo mateix vagó que en Salmerón, á qui vaig coneixer en la fonda de Valencia, tenint l'alt *honor* de menjar al seu costat durant dos días.

Per cert que, en la fonda, vaig sentir una conversa entre en Salmerón y en Junoy, que hauría fet tornar roig al republicà de més barra.

Pero, aném á lo que 'm proposo que es descriure alguns detalls de las *ovacions* tributadas al *insigne* orador republicà.

Apenas si hi havia, á pesar dels esforços dels republicans, un centenar de correligionaris á despedir-lo en Valencia, pero si en tal ciutat la cosa va anar magre, en cambi en Catarroje eran lo menos nou..... individus. ¡Nou capitans de desanimats!

L'entusiasme *augmentava* en cada estació del transit degut sens dupte als telegramas posats desde Valencia, y en Benifayo la cosa era ja respectable. Allí hi havia lo bó y millor de la població, y tothom va surtir á la finestra dels coches á contemplar manifestació tan estupenda. Cinch ó sis músichs tocaban la Marsellesa y uns deu ó dotze correligionaris van saludar al ilustre jefe que avergonyit va surtir á la finestreta, entre las riatllas y l'escarni dels viatgers.

Mes, aixó no era res en comparació á las manifestacions que debían succehir-se y en cada estació las riatllas y las mofas dels viatgers *augmentavan* y las *ovacions* y..... las rifadas creixían com l'espuma, pero, hont lo ridícul va arribar al més alt grau va ser en la estació de Alcira. Arribar y tots los viatgers invadir las finestras va ser tot hù. Los crits y aclamacions de un home espallinat que corrent adelarant andent amunt y andent avall, cridava sens parar: *Donde está don Nicolaaaas..... Que salga don Nicolaaaas.....* y uns tres ó quatre xicots lo seguían corrent també amunt y avall..... sens que 'l seu ilustre jefe donés senyals de vida. Y en tant, los viatgers que ja havían pres el pé al Salmerón, comensaren á cridar, escarnint á aquell *descamisat* individuo: *Que salga Nicolás; que salga Nicolás.....*

En aquells moments crech que en Salmerón s'hauría amagat sota terra á serli possible. Pero, si en algunas estacions en Salmerón s'havia quedat *acurrucac* en lo departament sens que las *comissions numerosas* poguessin saludarlo, en Alcira no va serli possible, porque, los viatgers, sens dupte volguentse divertir una mica á costas de 'n Salmerón, senyalavan ab lo bras estés y 'l dit estirat lo departament hont estava don Nicolás, y allá va dirigir-se aquell *entusiasta* que en un moment va obrir la portelleta y va comensar á dirli, cridant, las següents paraulas que no puch menos que recordar ab la riatlla als llavis: *Don Nicolás, venga usted pronto; D. Nicolás, barre usted tanta m.....; D. Nicolás, estamos perdidos; D. Nicolás.....* pro 'l tren ja cominava y lluny ja, se sentían encar los brams d'aquell *desarrapat* que continuava cridant: *don Nicolás, venga usted pronto.....* Y á D. Nicolás, roig de vergonya al veurers blanch de las burlas de tothom, lo mirava jo desde 'l departament pròxim ab certa compació y misericordia.....

Pero, en honor á la veritat, dech dir que en Jativa la cosa va cambiar d'aspecte. Allí l'esperavan un centenar de correligionaris que l'acclamaren y allí sí que va *venjarse* dels passatgers que tan se l'havían rifat durant lo viatge.

Res més digne de contarse va passar després, á no ser en una població que no recordo, hont deu ó dotze individus varen ferli recitar una poesia per un noy de sis ó set anys, que á la segona quarteta ja no va pòguer continuar per haberla olvidada.

En La Encina vaig quedarme, ignorant per lo tan, las *ovacions* de que pogué ser objecte *don Nicolás* en las demés estacions del transit.

UN VALENCIÀ.

MUIXONI

Tothom sab que 'l MESTRE TITAS té l'escola gran; molt gran; las lliçons son infinitas y ha de atendre las visitas, dels que venen y 'ls que van.

Donchs porque lo Senyor Mestre puga estar atent ab tots, té un *Ajudant* mitx *silvestre*, que si bé no es gayre destre, li fa servey pe 'ls *xicots*.

L' *Ajudant*, també 'ls ensenya cuan lo Mestre está enfeynat: si un *xicot* mou brega, 'l renya y..... fa corre l' *espartdenya* cuan ne té necessitat.

Y com fá una temporada que té 'l Mestre molts quefers, d'aquesta *bordegassada* s'ha aixecat una crehuada, de *xicots*, tots *baladvers*.

Lo cas es, que aixó motiva que avuy surtia l' *Ajudant*; y prenent l' *alternativa*, donga un ordre decisiva molt concisa y terminant.

Donchs jo, entro avuy al *aula* ab l' *espartdenya* á les mans; y 'ls qui digan cap paraula, cauran de cap á la taula, sigan *Tirios* ó *Troyans*.

Si lo Mestre té prou pena d' enfeynat, jo l' *Ajudant*, posaré ben prompte esmena; y si algú vol tocá *estrena*, que continui cridant.

Vull que cessi l' *altivesa* d'aquest *Pepet de las Pomas* y 'l *Deixeble* de Manresa; que están aquí movent fresa, y jo no vull eixas *bromas*.

Y daré una *reprimenda* ab un cástich exemplar, per la cridoria tremenda fenomenal y estupenda dels *xicots* de Castellar.

Y acabarem ¡viva Deu! si no voleu rebre *grop*. ¡Al cap de vall, que 'n treyeu de cridar, si hus baralleu y hus deixeu fets un *estrop*.

Vos habém permés fins ara que tothom pogués cridar: heu mogut bulla y gatsara, y al fi, sortintvos de *maya* vos arriveu á insultar.....

Tothom té l' *intenció santa*..... obran tots ab *cavilat*..... y s'insulta y se bescanta..... y aixó sembla á can *Xeixanta*..... Donchs vaja: ja s'ha acabat.

Fota Pe; Flist Flast y Laus; Lagartijo: tots en fi; are es l' hora de fer paus, Deixeu de mostrarvos braus que prou los heu fet patí.

Y aixó fá tant temps que dura, que ja tinch la *mosca al nas*: ¿No ha passada prou tortura la *llantia de sepultura*?

Donchs deixau la y no 'n feu cas. Que s'acabi la *bronquina*, y la pau torne á regná. deixau la vostra *renyina*, y estudiéu la doctrina que bon servey vos farà.

Que digau al MESTRE TITAS que anau mal administrats; y ab vostres cartas escritas dongau queixas infinitas de vostras autoritats.

Que digau lo que vos passa, altres pobles també ho fan: mes aixó 's diu ab cachassa; ab cordura y bona trassa; no ab protestas, ni cridant.

Lo armar tanta escandalera deixauho pe 'ls liberals que 's la gent més trapassera mal educada y rastrera..... mes, no volgau imitals.

Deixau als *liberalassos* que 's matin sens compació; que 's barallin los *pallasos*; que s'omplin de sang los nassos;

3'50 pessetas

MAGNÍFICA OLEOGRAFÍA

A 16 tintas. 79 per 55 centímetros

pro vosaltres, no noys, no.
 ¿Veyeu l' Ajudant com renya?
 vostra es la culpa minyóns;
 si 'm feu traure l' espardeya
 vos faré treginar llenya
 que aquí jo, no vull rahóns.
 Y prou per avuy, quítzalla,
 y fora tanta remó,
 posant las passións á ratlla:
 ¿Qu' es precis? Donchs ¡cop de tralla!
 pro, després, noys, á recó.

FLÓSTICH.

LLISSÓNS SENMANALS DE GRAMÁTICA

Vamos, noys, torném á las lliçons y acabém d' una vegada aixó dels verbs, puig que 'ns falta encara veurer los *verbs impersonals*, y aquests son molt interessants y útils, y d' un modo molt especial avuy que la *impersonalitat* s' ha fet de moda.

S' anomenavan verbs impersonals aquells que usats en las terceras personas, no se 'ls troba ab facilitat la persona agent y es necessari suplirla.... y moltes vegadas seria molt procedent buscarla y clavarli un tiro. Ja vos diré 'l per qué més en-devant.

Exemple: CONVÉ *anar ab revolver quan se sent cridar ¡viva la llibertat!* SEMBLA que *Weyler porta mals fums*. PARLAN de *partits dinásticos y no més se veuen collas de pillos*. SE DIU que 'ls militars ja 's convensen de que falta un rey militar.

Tots los dits son verbs impersonals, perque la persona agent ha de suplirse.

—Y donchs, senyor Mestre, ¿y alló del tiro?

—Tingas calma, Titella, y tot arribará; ja veurás. Tingas atenció y 't convencerás.

—Exemple: DIUHEN que *no tens rahó, y que fallarán contra 'ls teus interessos*.

—¿Ahont está la persona agent, Titella?

—No la veig.

—Donchs, inventala, ó búscala....

—Los magistrats diuhen que *no tens rahó*....

—Prou, Titella, prou; ja l' has trobada. Y com que contra tota justicia DIUHEN.... busca al *cacich* que 'ls obliga, que es la verdadera *persona agent* y.... clávali un tiro.

—¡Ah!!! ja ho entench!

—Donchs, si ho enténs, prou; que es aixó assumpto molt relliscós y lo peor es *meneallo*.

Y ara, passém al *participi*, que pot dirse que es altra part de la oració que participa de nom y de verb y té los mateixos accidents que aquets; debent notar de pas, que aquest *participi* pot ser actiu y passiu. El *participi actiu* es aquell que representa una acció y termina en *ant* ó en *ent*. Exemple: *Sivela y Azcárraga y Cos van DISCORDANTS*, y *hi acut don Arseni DILIGENT*.

Lo *participi passiu* termina en *at*, *et*, *it* y *ut*, com per exemple: *El país está ARRUINAT*. *L' honor de Espanya está PERDUT*. *Lo parlamentarisme es MALEHIT*, pro 'l *pillo* y 'l *lladre* y 'l *granuja* va *gambántzela* y está SATISFET.

Sentat ja que 'l *participi* participa de nom y de verb, es necessari averiguar quán fará ofici de nom, que será quan s' ajunti ab sustantius que demostrin qualitat y concertí ab ells. Exemple: *Los carlistas ja haurían acabat ab la porquería de dalt y de baix y del mitj, sino que, ab los assumptos de Cuba y Filipinas tenen las mans LLIGADAS*. Lo *participi lligadas*, concerta ab *mans* com.... l' actitut dels carlistas concorda perfectament ab lo seu patriotisme.

Los *participis* farán oficis de verbs, quan per sí sols ó junts ab altres verbs, denotin temps.

Exemple: Blanco es AMANT de tots los vicis y per aixó está DESACREDITAT. Las institucions son molt ESTIMADAS, puig que lo seu desprendiment.... devant de las desgracias de la patria.... per aixó 'l poble las está tant RECO-NEGUT.

—Qu' es un fástich....

—¡Qué dius, Titella, qué dius! Burrrrr....

—Deya, senyor Mestre, que.... es un fástich

aixó tan difícil de la gramática; y jo no 'm recordo de res, y en Tófol diu que tampoch se 'n recorda....

—Pues, prou. Unicament vos diré que 'ls temps del *participi* son tres. Present, passat y venider.

Exemple del present: Espanya AGONITZA.

Exemple dal passat: Los quartets del pagés, CONSUMITS.

Exemple del venider: HAVENT DE CONSIDERAR que las penas y vergonyas no son eternas, tinch confianza plena en lo triunfo de Carlos VII.

—¿De veras, senyor Mestre? Tan de bó. Com que la senmana passada, quan vosté va presentant'shi, va dirnos que 'ns estimava tant....

—Ell estima á tots los bons, á tots los lleals y á tots los noys que no fan enfadá al Mestre. ¿Ho sentiuh?

—No hi tornarém pas may....

—Donchs, aneu, y no us atureu pe 'l carré que la mare frisaría....

DE QUAMQUAM

Encare més garsas

Al dirvos estimats deixebles en anteriors fechas, que ab un' altre lliçó acabaríam aixó de las garsas, no ho vaig dir perque puguessiu pensarvos que després de las esplicadas y de las de que parlaré avuy, s' hagin acabat totas, no; per desgracia encar ne quedan moltes més, de las que no 'n parlaré, per alló que 's diu: tan y tan s' arriba a parlar de lladres, que al fi la gent vigila, y 's prepara al objecte de que no 'ls trobin descuidats, y á nosaltres, tantas garsas y més garsas, tinch por que us entrarian ganas de arrearplagar algún *moble* per enfilarne alguna, y en los temps crítichs que avuy corren, no us convé pas.

Aném al assumpto. ¿Sabéu lo que son diputats?

—Sí, senyor; uns homes grossos.

—Y prims, puig n' hi ha de tots.

—No vull pas dir groixuts, alts y fornits!

—¿No?

—Volía dir que eran més de representació; com per exemple, 'ls galants joves de las comedias.

—Bueno; vols dir que tenen més influjo ¿oy?

—Sí, senyor.

—Ja es veritat, es un escaló més per amunt del de consejal.... y ja 'ls toca perque suposant que pel cárrech gratuhit de consejal, la elecció en un sol districte costa cinch cents duros, figureuvos lo que costará 'l gratuít també de diputats, quant ostentan la representació de un gran número de pobles equivalents als de districtes de consejals. En cuestión de eleccions, hi jugan un gros paper las actas en blanch, ¿sabéu lo que son?

—Sí, senyor; sempre que 's tracta d' aixó de votar, ne sento parlar al pare.

—Donchs bueno, podeu tenir la seguretat, de que cada acte en blanch val al menos los cinch cents duros de consejal, ó 'l cambi ó sia l' estripar alguns papers de carácter criminal, que alguns cacichs tenían preparats per embulcallarhi á garsas més petites.

—De manera, que 'l portá un acta en blanch, val lo salvarse de anar á presidí?

—Sí, moltes vegades; ó lo que us he dit primer, cinch cents duros, més ó menos, segóns l' importancia que ella té ó sia segóns el número d' homes que fan votar en virtud del *sufraigit* universal, sense que 'ls interessats ne sápiguen res y contra la seva voluntat.

—¿Renoy que 'n fan de trapasseries!

—A la alsada de un campanar.

—¿Y per qué 's gastan tans diners per una cosa que no dona cap profit?

—Ja veureu, 'ls diputats, juntament ab los senadors, constituheixen lo poble soberá, son los que aproban las sangrías que 'l govern dona als

contribuyents treballadors y honrats, y á més d' aixó tenen entrada franca á certs amagatalls d' ahont poden treurer ó remenar los espedients archivats, que moltes vegadas 'ls valen grossas propinas, segóns la cuantía del assumpto; arreglan ó transigeixan ab las trapasseries de garsas més petites, fan cobrá á empresaris d' obras públicas obtingudas en subasta onerosa sempre per l' Estat, fan de testafarro als pillets del districte, altres buscan la escapatoria per no pagar la contribució de certs terrenos que tenen franquicia, per ser colonias, y un cop caducada la concessió puguin renovarla gratis; en fi, tots en general volen la representació per medrar, per fer negoci, perque segóns diuhen, ja tot es pel, y ha fugit la llana, mes aquestos no son de la escola del MESTRE TITAS.

¿Sabéu lo que son ministres?

—Son unos homens que administran, que ho gobernan tot.

—Ja t' hi acostas. Y la corona, ¿sabéu lo qu' es?

—N' hi ha de moltes menas, senyor Mestre.

—Tens rahó. Donchs amém al cuento.

Figureuvos una roda de carro, treta del seu lloch; los *administres* son los raigs y la *encorona* es lo botó, el cual, com es natural, se mou si la roda ho fá; salta marges, barranchs, chafa homes, fá desgracias, es dir cosas dolentas, mes ho fan los *administres*, dich la roda.

El botó no fá res, no més que seguir, es inamovible, indiferent á tot lo que li fan fer, no demostra enuítj ni alegría, solsament esclafa la riälla cuan la enseuhen, aixó es, cuan li donan gras, perque encar que de moment aprofiti no mes que las micas, los trossos grossos que ja podeu creurer que ho son més que lo que representan, per motiu del cambi y rahó de contenir or, los agafa y fent de garsa grossa los porta per amagar als *esconts* de Londres, Buda Pers y Viena y no sé si á altres llochs desconeguts. Y diuhen que cuan enrahona sol dir que ho fá, per cuan doni una cayguda y 'l carreté no hi trovi ja adop.

Los administres, vull dir los vuit barróns que sostenen ó fan la roda, son garsas aussiliars de la grossa, verdaders causants dels desacerts d' aquélla y 's diuhen responsables, mes no responen may de res, perque al posarse al mitj á la garsa grossa ja li varen treurer lo bech perque no pogués donar cap picussada.

Cada un d' ells té un niu, no plé de telaranyas, ni de diners tampoch, pero sí lluent y net, efecte de las moltes picussadas que hi donan una multitud de garsas de ordre secundari.

Aquestos barróns que mouhen la roda, donan ensopegades y sen sol trencá algún de tant en quant, pero 's cambia y la roda es la mateixa. A vegadas fan *projectes* de apropiarse los bens d' homes de bé que legaren sos interessos á la Verge María per lo major lluhiment del seu culto, y 'l fan aprobar per la garsa grossa, y aquésta ab la pota y una mica de tinta embruta 'l sota del tal projecte.

—Senyor Mestre, aixó sí que no ho entench.

—Noy, si vols que digui la veritat, com jo acostumo, tampoch ho vaig entendre; l' avi m' ho explicava.

—Manoy, y....

—Que....

—Volía dir, ¿que no hi ha homes en aquest país de tantas garsas?

—Vaya si n' hi ha, mes s' están quiets á casa, perque diu que prefereixen que s' ho acabin de menjar tot, puig al fondo de l' olla hi trobarán un veneno molt recargolat, y com que també lo engulliran, reventarán com una cigala, desde la més grossa á la més petita, y llavors diu que sortiran los homes per fer un sot y colgarlas fondo, molt fondo, perque may més se 'n canti gall ni gallina.

—¿Quí sap si tardarán gaire!

—No ho sabia encar l' avi, més deya ja n' han colgat una y tot es comensar; y al mateix temps

DE DON CARLOS DE BORBÓN

3'50 pessetas

Pe 'ls de fora, més 0'50 pta. per certificat y franquetx.

deya, ara ja comensan los homes á piular, se bellugan, y esmolan ja 'ls picots y aixadas per obrir prompte lo fossar.

—Pobra gent, que Deu ho fassi.
—Amén.

LO MESTRE VELL.

SEMI-VISITA

A LA ESCOLA DEL SENYOR MESTRE TITAS

Aucell dotat de seny y de paraulas no dels que la canalla mortifican, no estranyará que no 'm presenti á l' aula com los aucells que, sens pensar s' hi fican.

En que vulga 'ls meus mots doná á l' estampa, ab gust dins d' una gabia estich reclós; pro... no vull sé agafat ab una trampa, perque després me fessen ab arrós.

Per lo tant, no diré si so canari, ni perdal, ni verdúm, ni cadarnera; si algú compren la cosa en sentit vari, ab un fluviol sonant vingui al darrera.

Aném al grá. Jo un colp cada setmana, desde que vosté torna á dar lliçons, de ma estada en la gavia faig campana, atret per sas lloables instruccions.

Los que de cor m' estiman y 'm coneixen tots saben que ab deliri ayimo la lley, tots saben que mas alas sols serveixen per la causa de Deu, la Patria y 'l Rey.

Per so jo, senyor Mestre, no podia perdre més temps sens dirli mon anhel, y si, com penso, dintre poch s' omplia, aixecaré un Te Deum fervent al cel.

Mon bech sols ha cantat las cosas santas, y, de Venecia 'l rich palau fitant, humilment m' he llansat també á las plantas del únich Rey que avuy se mostra gran.

Voldría donchs qu' en sa escullida escola se pogués, senyor Mestre, oir ma veu: jo 'm sacrificaré ab la deria sola d' estrende la vritat per tot arreu.

Si estich mitj avesat á passá ab pena anys y més anys, també puch confessar que als liberals los he tocat l' esquena é hi vull tota ma vida batallar.

De gent á Vich n' hi há de mil especies; l' aixám conservador hi abunda molt, y fá deu anys, també ab paraulas necies, bastants ne va enganyá un que 's queda sol.

Per sort va aixecar la lleal Comarca irada justament contra 'l traydor, y avuy ja torna á ser del ver Monarca lo poble que té esprit y fé en lo cor.

Per contarli al detall la lletanía de lo que aquí ha passat y está passant, aguardarém, si vol un altre día y 'ls alumnos aixís no 's cansarán.

Interín ayamadíssim Mestre Titas, sápia que á Vich se 'n torna eix tendre aucell qu' en sas obras ben fetas ó mal ditas, desitja rebre de vosté 'l consell.

Per més que al present fassa vida austera, la gabia puch deixá; y si 'l Rey ho mana, seré com colometa missatjera, atravessant la serra més llunyana.

Y vosté no 'm coneix? Ja vindrá l' hora en que ab efecte 'm tractará d' amich; llavors ja de la gavia seré fora.

Are, disposi de

L' AUCELL DE VICH.

FUETADAS

En lo cassino fusionista del carrer Nou, han ingressat la friolera de 1500 socis desde que Sagasta es poder.

¿Volén proba més gran de la vergonya dels polítichs al día?

Pero, apart, proba encare un' altra cosa.

Que 'ls espanyols tenim un nas que no te igual en tot lo mon.

Puig que 'ls fusionistas de Barcelona han sentit l' olor que despedeix l' olla del pressupost.

Y ja es sentir.

Segóns se murmura, lo general Correa está molt disgustat del sentir del govern en los assumptos de Cuba.

Pero á pesar de tot, ja veureu com tindrà corretja per besar los peus de 'n Moret.

Que avuy es qui talla 'l bacallá.

Y 'l que diregeix l' exercit.....

Y 'l deshonra y 'l denigra.

¡A quin estat ha arribat Espanya!

¡Ah! A cada hu lo que sigui seu.

Dech manifestar á tots los llanuts y carcas qu' han tingut lo péssim gust de gastarse deu céntims per comprar LO MESTRE TITAS de la passada senmana que, agraht lo Mestre á la seva bondat y.... als seus centimets, ne prepara un' altre que farà caurer de costellas.

Ja 'ls avisarem á temps.

Agrahim de cor als nostres estimats companys en la prempsa y d' un modo molt especial al Capitá *Correo Español* las frases laudatarias que 'ns dedican y que tan ens mouhen á seguir avant..... y avant sempre en la tasca, que 'ns havém emprés.

Disposin tots de casa nostra.

¿Coneixen á Pantorrillas? ¿S?

Donchs, aquell bon senyor y.... aprofitat polítich, ha anat á Madrid á demanar que per pietat no l' hi prenguin la jefatura del partit conservador d' aquesta provincia.

Tan al partit conservador com al fusionista, 'ls passa una cosa molt original en provincias.

Que á pesar de contar ab algúns homes de talent, de posició respectable y de bona anomenada, sempre desempenya lo cárrech de jefe lo més atrotinat de la colla.

¿Que dona gaire 'l ser cacich, don Manel?

Ha pujat lo preu del pá. ¡Bueno!

Y 'ls demás comestibles se 'n puján á las bromas. ¡Bueno!

Y no corra una pesseta per medicina. ¡Bueno!

Y 'l treball escaseija que fa por. ¡Bueno!

Y 'l poble espanyol tan burro com sempre.

Y tan apátich, que á pesar de las manxiulas no 's mou ni á tiros.

A fi de poder donar compte á nostres estimats lectors de las festas que, en celebració de la onomastica de Don Carlos, celebrarán los carlistas de Barcelona avuy y demá, en tots los actes hi assistirá un redactor de nostre humilt periódich.

DESDE 'L VALLÉS

Senyor MESTRE TITAS.

Molt senyor meu: Com anava dientli en la última carta, lo simpátich macu, á la tornada de Sabadell reparteix tots los encárrechs que ha prés lo día anterior, y com que las senyoras gastan molta calma y llarga brometa fentli preguntas respecté de l'aranya, cuan á fet y fet, a riva l' hora de anar á dinar; aixís es, que com té bastanta ganeta, la professó l'hi corre pel ventre y sense entretenirse va á voidá la butxaca que cüasi l'hi vessa de tan plena, y en habent amagat los *dinerons* prepara la *manduca* per donar corda al *rellotge* que no vol tenir may parat.

En havent acabat de dinar, si no va á fer mitjdiada, acostuma anar á estirar un rato l'orella al gat, Aquesta es la seva principal diverció y tan de veras l' home hi disfruta, que li passen las horas que no se 'n adona y no acabaría may, si no veijés que ja han encés los llums, particularment en aquells días, que son los més, que la sort lo favoreix, puig en aquest cas ni 's distreu encara que 'l roce de las mevas camas l' hi fassa passigollas á la cara.

En aquest estat sortia fá pochos días del café, cuan va trovar un fulano que li digué ab tó de mofa, donantli un cop á la espatlla que va donarme un susto perque de poch m' axafa.—Escolta macu: aquesta aranya que ja 't fá la llesca ¿per qué no pren las cartas ab lo del MESTRE TITAS que tant xerra de aquest poble? Y lo macu tot serio va contestarli: ¿Qué 't creus, cap de rabassa, que l' aranya sap jugarhi com jo?

Algúns volen sposal que 'l macu no es gaire espavilat. ¡Qué poch lo coneixen! Jo estich ben convenut de que si el Xich de las Barraquetas va servir poch temps per diputat ell podria molt bé ser minis-

tre de hisenda tota la vida y donaría lliçons de economia y de bona administració á molts que 's creuhen que 'l macu necessita que n' hi donguin; ó sino, que veijin com se sap entendre y ferse independent de tothom guanyantse perfectament la vida, menjantse una bona cipia lo día que vol.

Además ¿quí sería tant pacient per no renyir ab aquellas minyonas que días passats lo rebían ab los estrenyadors á la má, buscantli l' aranya ab ademans molt poch agradables encara que ho fessen de broma?

En fi per avuy ja n' hi ha prou y tot filant y teixint, farà tela per un altre día, la seva

ARANYA.

San Esteve de Castellar, 23 Octubre 1897.

DESDE LA SEU D' URGELL

Molt estimat senyor Mestre: Estich molt trist per no haver vist en lloch contestació á las mevas últimas. Tan content qu' estava esperant que aquella *genteta*, per no dir gentussa, treuria lo caparró per lo balconet.

Tal vegada no existeixen ja.... com que no 'ls he vist cap día á resar lo sant Rosari pels carrers! ¡Quíns catòlics!

De aquí resulta la veritat d' aquell epíteto tan bonich y tan ben apropiat de ¡hipócritas! que tant ho varen sentir. ¡Pobre *perico* y companyia!

¿Ahont te ficas, hermós, simpátich y engrescador triumvirat? ¿Que també apreneu de fer campanas de coure? Si que sou aplicats, més voldría donarvos algún consell y hasta alguna lliçoneta del *Códich penal* y de *Dret Civil* y hasta de *Administració Pública*.

Y convé molt, pro molt apendren perque no 's cometi la *plancha* tan gran de ficar á la presó á qui sap més que nosaltres.

Y sobre tot, no sigueu tan atrevits llensant bravatas de volguer matar á Peri-Jan, vostre mestre, y al MESTRE TITAS mestre de tots; no sigueu tan anarquistas puig ja sabeu tinch facultats de tancarvos, si convé, al calabosso.

Senyor Mestre. Enterat de la visita agradable que l' hi va fer lo senyor Comandant, y de lo demás....

Son datos que servirán molt bé per desenmascarar als hipócritas de per aquí. ¡La que se 'ls esperal

Son decidit y humilt deixeble.

PERI-JAN.

Seu d' Urgell, 30 Octubre 1897.

PASSATEMPS

XARADA

Pe 'l maig floreixen *primeras*,
total es poeta agradós.
Y si escolteu un rellotge
sentireu *dos dos dos dos*.

Rom.

ROMBO

.

.

.

.

.

.

.

.

1.ª Consonant.—2.ª Part del mon.—3.ª Enfermetat aparent.—4.ª Ciutat catalana.—5.ª Niu petit.—6.ª Joch de cartas.—7.ª Vocal.

UN SOLDAT DE CARLOS VII.

TARGETA

TOMÁS GARELL

SAGUNTO.

Formar ab aquestas lletras lo nom de tres polítichs, ab cartera.

UN DEIXEBLE TARRASSENCH.

GEROGLIFICH

per MORR

un L LI BER

R.

Establiment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.